

dosarul nr. 2ra-1697/2020

prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (N. Doroftei)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Bulgac, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

09 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra, reprezentați de avocatul Dodon Victor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra împotriva Primăriei satului Malcoci, raionul Ialoveni, Consiliului sătesc Malcoci, raionul Ialoveni, Orbu Mihail, Serviciului cadastral teritorial Ialoveni cu privire la declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, radierea dreptului de proprietate din Registrul bunurilor imobile și obligarea eliberării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren,

împotriva deciziei din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra și Orbu Mihail și a fost menținută hotărârea din 05 iulie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni,

c o n s t a ț ă

La 21 septembrie 2017 Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Malcoci, raionul Ialoveni, Consiliului sătesc Malcoci, raionul Ialoveni, Orbu Mihail, Serviciului cadastral teritorial Ialoveni cu privire la declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, radierea dreptului de proprietate din Registrul bunurilor imobile și obligarea eliberării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

În motivarea acțiunii depuse au indicat că Ermurachi Gheorghe este căsătorit și locuiește cu Ermurachi Alexandra, care este sora Axeniei Orbu, fosta soție a lui Orbu Mihail. Orbu Mihail și Orbu Axenia au divorțat în anul 2002. Ei nu au avut copii din căsătorie, iar în urma divorțului între ei nu a avut loc partajarea averii.

Au menționat reclamantii că din anul 2002 și pînă în 2005, cînd a decedat, Orbu Axenia a locuit la ei, împreună cu familia lor. Ermurachi Gheorghe, împreună cu familia sa, au prelucrat permanent mai multe terenuri agricole, printre care și un teren agricol care Orbu Mihail pretinde că i-ar aparține lui.

Au mai indicat reclamanții că în anul 1993, lui Ermurachi Gheorghe i-a fost repartizat un lot de teren cu destinația pentru construcție, pe care ulterior el l-a schimbat pe 0,20 ha destinație agricolă. Acest fapt este confirmat prin certificatul eliberat de către Primăria s. Malcoci. La fel, faptul dat era și este cunoscut reprezentanților administrației publice locale, însă pînă la moment nu există nici o decizie. Schimbul de terenuri a avut loc în anul 1998. În urma repartizării în natură, aceste 0,20 ha care aparțin legal lui Ermurachi Gheorghe, s-ar afla în limitele de hotar unde indică Orbu Mihail că el este proprietar.

Au mai indicat reclamanții că după divorțul dintre Orbu Mihail și Orbu Axenia, ultima a locuit în familia reclamanților. Ermurachi Gheorghe a avut grijă și a prelucrat și două terenuri ce-i aparțineau lui Orbu Axenia. După ce s-a început conflictul cu Orbu Mihail, în anul 2009, Ermurachi Alexandra, cu acordul Primăriei s. Malcoci, a solicitat de la OCT Ialoveni, eliberarea planurilor geometrice a terenurilor cu numerele cadastrale 5520102157 cu suprafața de 0,08 ha și nr. 5520104396 cu suprafața de 0,20 ha. Conform acestor planuri geometrice și conform datelor Oficiului Cadastral Teritorial Ialoveni, la data de 05.08.2009 ambele bunuri imobile/terenuri erau pe numele Orbu Axenia. Invocându-i lui Orbu Mihail faptul că terenurile pretinse nu sunt ale lui, ci ale decedatei Orbu Axenia, care pe cuvânt de moarte le-a lăsat lui Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra, deoarece ei au avut grijă de ea în ultimii ani de viață și au suportat toate cheltuielile atît ce ține de medicamente pentru aceasta, hrană și funerarii, Orbu Mihail le-a prezentat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe bunul imobil cu numărul cadastral 5520104396 eliberat pe numele său, Orbu Mihail, la 12.06.2007 și înregistrat la Cadastru la data de 07.12.2009.

Au declarat reclamanții că, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe bunul imobil cu numărul cadastral 5520104396 cu suprafața de 0,20 ha, eliberat pe numele lui Orbu Mihail este unul suspect, ilegal și pasibil de a fi anulat.

Au invocat că titlul respectiv a fost eliberat în baza aceleiași decizii ale Primăriei s. Malcoci nr. 2/1 din 05.02.1992, conform căreia a devenit și Ermurachi Gheorghe proprietar al unui bun imobil cu numărul cadastral 5520104186.

Titlul eliberat pe numele lui Orbu Mihail a fost trecut în Registrul cadastral cu nr. 1 din 20.07.2007, iar titlul eliberat pe numele lui Ermurachi Gheorghe a fost trecut în Registrul cadastral la 05.01.2006, cu nr.46.

Suspect în opinia reclamanților pare și faptul că titlul eliberat pe numele lui Ermurachi Gheorghe, trecut în registru cadastral la 05.01.2006, a fost eliberat la 25.06.2007, iar titlul eliberat pe numele lui Orbu Mihail înregistrat la 20.07.2007, a fost eliberat la 12.06.2007.

De asemenea, în opinia lor și faptul că Orbu Axenia a decedat în anul 2005, ei erau divorțați din anul 2002, partajarea averii între ei nu a avut loc, iar la OCT Ialoveni, conform informației deținute, terenul cu nr cadastral 5520104396, în august 2009 era înregistrat pe numele Axeniei Orbu, iar în decembrie 2009 era înregistrat pe numele lui Mihail Orbu în baza titlului din 2007.

Reclamanții invocă că nu este clar în ce bază lui Orbu Mihail i s-a eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren și ulterior înregistrat.

Adresându-se de nenumărate ori la Primăria s. Malcoci, reprezentanții Primăriei întotdeauna au răspuns că ei cunosc că terenurile date nu erau ale lui Orbu Mihail, dar cum și în ce baza și-a legalizat actele nu dețin informație.

Susțin reclamanții că dâșii până în prezent prelucrează terenul cu numărul cadastral 5520104396, achitând și suportând personal toate cheltuielile. Despre faptul dat este la curent administrația publică locală a s. Malcoci fapt pentru care de fiecare dată la necesitate i se eliberează adeverințe, prin care confirmă faptul că terenul este în folosința lui Ermurachi Gheorghe.

Au solicitat reclamanții repunerea acțiunii în termen, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral 5520104396 eliberat pe numele lui Orbu Mihail.

La data de 05 decembrie 2017, reclamanții au depus o cerere de concretizare a pretențiilor către Primăria s. Malcoci, Consiliul sătesc Malcoci, Orbu Mihail și SCT Ialoveni, prin care au solicitat declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat de Primăria satului Malcoci, r-ul Ialoveni pe numele lui Orbu Mihail asupra terenului cu suprafața de 0,2 ha, destinație grădina, număr cadastral 5520104396 ca act juridic lovit de nulitate absolută, cu radierea dreptului de proprietate a lui Orbu Mihail asupra acestui imobil din Registrul bunului imobile al SCT Ialoveni, Agenția Servicii Publice; obligarea Consiliului sătesc Malcoci, r-ul Ialoveni, Primăria satului Malcoci, r-ul Ialoveni, să atribuie în proprietatea lui Ermurachi Gheorghe terenul destinație grădini, suprafața 0,2 ha, număr cadastral 5520104396 amplasat în extravilanul satului Malcoci, r-ul Ialoveni, cu obligarea eliberării pe numele acestuia a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

În motivarea cererii de concretizare a pretențiilor, reclamanții au indicat faptul că dețin cu titlu de proprietate terenul cu suprafața 0,0801 ha - destinație construcții, amplasat în satul Malcoci, r-ul Ialoveni, pe care au construit casă de locuit. Terenul a fost trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la Primăria satului Malcoci sub nr.46 din 05 ianuarie 2006, repartizat lor în proprietate privată prin decizia Primăriei satului Malcoci nr. 2/1 din 05 februarie 1992, în condițiile art. 11 Cod funciar.

Tot în intravilanul acestei localități, la intrarea în vigoare a Codului funciar, mai dețineau un teren cu destinație grădini, lot pe lângă casă cu suprafața de 0,07 ha atribuit lor anterior conform art. 82 Cod funciar RSSM și pe care pârâșii, Consiliul sătesc Malcoci, Primăria satului Malcoci, de asemenea în condițiile art. 11 Cod funciar, urmau să-l treacă în proprietatea lui Ermurachi Gheorghe, eliberându-i asupra lui titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Au explicat că deși în perioada anilor 1990-2000, rezerva din intravilanul localității satului Malcoci, r-ul Ialoveni a loturilor de teren pentru construcția caselor individuale era limitată, la inițiativa Primăriei satului Malcoci, în anul 1998, i s-a propus să cedeze terenul deținut în intravilanul localității, cu suprafața de 0,07 ha, destinație „lot pe lângă casă”, acesta nefiind încă atribuit în proprietatea sa, în condițiile art. 10 Cod funciar, cu atribuirea altui teren, destinație grădini, amplasat în extravilanul localității cu o suprafață mai mare de 0,20 ha, ca completare a suprafeței de teren ce i se cuvine conform art. 82 Cod funciar RSSM, în vigoare

începând cu 20 februarie 1991. Astfel, în anul 1998, i-a fost atribuit în natură, cu stabilirea hotarelor terenul cu suprafața 0,20 ha, număr cadastral 5520104396 amplasat în extravilanul localității, satul Malcoci, r-ul Ialoveni, renunțând benevol la terenul deținut cu suprafața de 0,07 ha.

Anterior terenul cu numărul cadastral 5520104396, suprafața de 0,20 ha, a fost deținut în folosință fără drept de proprietate de familia Orbu Mihail și Axenia, care au renunțat benevol la el, în acea perioadă fiindu-le repartizat lor un alt teren destinație grădini, suprafața 0,23 ha, tot în acel masiv. Consideră reclamantii că, în așa mod, începând cu anul 2000 și pînă în prezent dețin în folosință terenul cu numărul cadastral 5520104396 suprafața 0,20 ha, destinație grădini, utilizându-l în scopul în care li s-a atribuit, fără să piardă dreptul de posesiune sau de folosință asupra terenului, lipsind și o hotărîre judecătorească pronunțată în acest sens.

Odată ce dreptul de posesiune și folosință asupra acestui teren le aparține, Consiliul sătesc Malcoci și Primăria satului Malcoci în condițiile art. 11 Cod funciar, urmau să-l treacă în proprietatea lor, eliberîndu-le gratis titlu de proprietate asupra terenului. În schimb, pîrîții eronat și ilegal au eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului dat pe numele lui Orbu Mihail care nu îl deține în natură.

Prin hotărârea din 05 iulie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni din 05 iulie 2019, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra în beneficiul lui Orbu Mihail cheltuieli pentru asistența juridică suportate în prezenta cauză, în mărime de 2 000 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea din 05 iulie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, la data de 25 iulie 2019 Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra au contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sensul formulat.

La data de 11 iulie 2019 Orbu Mihail a declarat apel împotriva hotărârii hotărârea din 05 iulie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând admiterea apelului, cu modificarea hotărârii în partea încasării de la Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra în beneficiul său a cuantumului prejudiciului moral.

Prin decizia din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra și Orbu Mihail și a fost menținută hotărârea din 05 iulie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni.

Colegiul instanței de apel a conchis că în speță lipsesc temeiuri legale pentru anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorilor de teren, contestat în speță, în contextul în care acesta a fost eliberat pe numele lui Orbu Mihail în baza deciziei autorității publice locale nr. 2/1 din 05 februarie 1992, prin care s-a dispus atribuirea în proprietate privată a lui Orbu Mihail a terenului cu suprafața de 0,2 ha, amplasat în extravilanul s. Malcoci cu numărul cadastral 5520104396.

Colegiul civil a reținut că în susținerea acțiunii, apelanții-reclamanții nu au indicat careva temeiuri de fapt și de drept în vederea anulării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren a lui Orbu Mihail, or, invocarea prevederilor art.

220 Cod civil nu reprezintă un temei justificat pentru a recunoaște un act juridic ce confirmă dreptul de proprietate ca fiind nul.

Mai mult ca atât, decizia Primăriei s. Malcoci, r-nul Ialoveni nr. 2/1 din 05 februarie 1992, prin care lui Orbu Mihail i s-a atribuit în proprietate privată terenul cu suprafața de 0,2 ha, amplasat în extravilanul s. Malcoci cu numărul cadastral 5520104396 care a stat la baza eliberării titlului contestat, nu a fost anulată, prezumându-se a fi legală și întemeiată până la proba contrară. Corespunzător, decizia dată bucurându-se de prezumția legalității, a precedat eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Referitor la apelul declarat de Orbu Mihail, Colegiul civil al instanței de apel l-a apreciat ca fiind nefondat și pasibil de a fi respins, avînd în vedere că cerințele ultimului de încasare a prejudiciului moral depășesc obiectul examinării prezentei cauze.

La 17 septembrie 2020 Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra, reprezentați de avocatul Dodon Victor, au declarat recurs împotriva deciziei din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia în partea respingerii apelului lor și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele cauzei, precum și au fost interpretate eronat normele de drept material de către instanțele de judecată

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău la data de 21 iulie 2020 a expediat în adresa recurenților copia deciziei integrale. Prin urmare, recursul declarat la 19 septembrie 2020 este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra, reprezentați de avocatul Dodon Victor, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra, reprezentați de avocatul Dodon Victor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra, reprezentați de avocatul Dodon Victor.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra, reprezentați de avocatul Dodon Victor, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru